

KAHEKESI KAE-
VUL: Loomingu-
line Oru Pearu
(Jassi Zahharov)
ja tema hirmu-
nud eit (Helgi
Sallo).

HARRI ROSPU

TEATER

Koomiline ooper tõest ja õigusest

Marko Mägi leiab, et eesti asjast pole tehtud tilu-lilu.

Koomiline ooper tõest ja õigusest

Marko Mägi leiab, et eesti asjast pole tehtud tilu-lilu.

Tõnu Raadiku muusikal
"Vargamäe tõde ja õigus".

Libreto ja lavastus Endrik Kerge.

Kunstnik Liina Pihlak.

Peaosades Priit Volmer, Tiiu Laur, Jassi Zahharov,

Helgi Sallo. Dirigent Aivo Välja.

Rahvusoper Estonia.

Esietendus 8. märtsil.

Helilooja **Tõnu Raadik** rääkiski enne esietendust televisioonis, et ta ise muusikali kui kerglasena kõlava žanrimääratlusega nii väga rahul polegi. Raadik eelistaks nimetada oma teost muusikaliseks draamaks. Minu meelest võiks teost vabalt ka ooperiks nimetada, mis sest, et seal kogu aeg ei laulda, natuke räägitakse ka. Mulle mõjus ka "Hüljatud" rohkem ooperi kui muusikalina. Vahet pole. Põhifiling on tähtis.

"VARGAMÄE TÕE JA ÕIGUSE" põhifiling on mu meelest kõige rohkem omane rahvalikule koomilisele ooperile. Päris mitmel korral ajas **Endrik Kerge** lavastus mind päris südamest naerma. Ja need korrad jäidki kõige eredamalt meelde. Ühtlasi panin

tähele, et enamik saali oli kuidagi kohmetu ega julgenud väga reageerida.

Võtkem näiteks stseen, kus **Jassi Zahharovi** kehastatud loominguline, anarhistlik ja antisotsiaalne Oru Pearu on nõuks võtnud peretüli käigus kerkinud protesti märgiks oma loomulikke vajadusi otse kaevu sisse rahuldada. Pearu hirmunud abikaasa **Helgi Sallo** esituses laulab "Ära tee! Ära tee! Ära sa seda hullu küll tee!" ja Zahharov laulab kindlameelselt vastu, püksid rebadel: "Teen küll! Just teen! Teen veel!"

Kui sihuke jonnipunnimine kestab visalt mitu parajalt pikka minutit, ajab see heas mõttes katuse sõitma küll. Ka etenduses ikka ja jälle ette tulevad kõrtsistseenide jau-ramised on kantud ooperlikust ürgpauerist. Eesti asjast pole tehtud tilu-lilu.

Painavate tööprobleemide ning sulase Jussi enesetapu ja laste surma rõhuvais toonides väljamäng löikab lavateosesse täiendavaid ja raamistavaid dramaatilisi noote.

SUUREMALT JAOLT KULGES TÜKK

hoogsas tempos – isegi pöördlava käis pea-aegu kogu aeg ringi, mis ajuti ajas isegi pea ringi käima. Mõni koht jäi siiski venima, eriti lõpp. Milleks niivõrd detailselt välja mängida, kes Andrese lastest Vargamäelt kuhu siirdub. Ka filosoofilist küsimust, et mis Vargamäest edasi saab, nämmutati liiga pikalt. Tundus vale aeg ja koht selle lahendamiseks.

Ja etendus oleks võinud alata nii-öelda suurema pauguga – pärast vinget avamängu saabusid Andres (**Priit Volmer**) ja Krõõt (**Tiiu Laur**) Vargamäele ehk lavale liiga leebelt ja uimaselt. Kuigi põhiteemad ja -vastuolud olid kohe õhus. Need oleks võinud publikule karmimalt, dramaatilisemas võtmes ette sööta.

Idée teha Tammsaare "Tõe ja õiguse" kui eesti kultuuri raske nurgakivi najal muusikal on iseenesest rutiinivaba. On see nüüd *camp* või tõsiselt võetav üritus? Juba Juhan Viiding naljatles tihes oma luuletuses "Tõe ja õiguse" viisistamise teemadel, temal oli kõne all küll rokkooperi variant.

 VANEMUISE KONTSERDIMAJA

 Pärnu Kontserdimaja

 EESTI KONTSERIT

MINI ESITLUB

18. märts kell 19 Vanemuise kontserdimaja
19. märts kell 19 Estonia kontserdisaal
20. märts kell 19 Pärnu kontserdimaja

The King's Singers

Brittide vokaalne tulevärk ja vaimukas lavashow

PRIKE Hooaja peasponsor

Postimees

Eesti Kontsert
tel: 614 7760
e-post: info@concert.ee
www.concert.ee

Vanemuise Kontserdimaja
tel: (07) 377 537
e-post: pilet@vkm.ee

Pärnu Kontserdimaja
Aida 4, 80011 Pärnu
tel: (044) 55 800

"Eesti Ekspress" 13. III '03